

СТРАТЕГИЯ
ЗА
РАЗВИТИЕ
НА
НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ
ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ

(2010 – 2013 г.)

*(Приета от Надзорния съвет на НИПА на 23 февруари 2010 г. и
актуализирана на 08 май 2012 г.)*

СОФИЯ, 08 май 2012 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Националният институт за помирение и арбитраж (НИПА) е създаден със Закона за уреждане на колективни трудови спорове (ЗУКТС) и е юридическо лице към министъра на труда и социалната политика, с ранг на изпълнителна агенция.

Стратегията за развитие на Националния институт за помирение и арбитраж (НИПА) за 2010 – 2013 г. е в съответствие с Програмата на правителството на европейското развитие на България 2009 – 2013 г., с актуализирания през м. март 2012 г. Стратегически план на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) 2009-2013 г., както и с Оперативния план на МТСП за 2012 г.

Актуализираната Стратегия обхваща периода 2012-2013 г., през който усилията на НИПА ще са ориентирани към усъвършенстване на българския модел за уреждане на колективни трудови спорове в съответствие с общоевропейските политики и образци.

Стратегията отразява виждането за ролята и мястото на НИПА в процесите на регулиране на трудовите, осигурителните отношения и жизненото равнище и активизиране на тристранното сътрудничество, което е наложително в условията на икономическа и финансова криза, и е приоритетна мярка в Програмата на правителството на европейското развитие на България 2009 - 2013 г.

МИСИЯ

НИПА е изграден въз основа на приетата от България като страна-членка на Европейския съюз обща рамка на европейския социален модел, като се акцентира върху въвеждането и прилагането на доброволни способности за уреждане на колективни трудови спорове (КТС).

НИПА осигурява провеждането на обективни, безпристрастни и конфиденциални процедури по посредничество и арбитраж при уреждане на колективни трудови спорове.

НИПА предлага възможност за ефективно и бързо съдействие за уреждане на КТС чрез използване на потенциала на своите висококвалифицирани посредници и арбитри.

НИПА подпомага държавните органи и социалните партньори чрез предоставяне на информация от създадените бази с данни за колективните трудови договори (КТД) и колективни трудови спорове, както и чрез разработваните анализи въз основа на информацията от тях.

НИПА съдейства на всички заинтересовани страни в областта на:

- превенцията на колективните трудови спорове;
- усъвършенстването на колективното трудово договаряне;
- доброволното уреждане на колективните трудови спорове;
- прилагането на добрите европейски практики в областта на уреждане на КТС.

ВИЗИЯ

НИПА е развиваща се институция за прилагане на доброволни способности за уреждане на колективни трудови спорове за постигане на социален мир.

НИПА е институция, подпомагаща държавните органи и социалните партньори чрез развитие на информационно-аналитична и консултативна дейност в областта на колективното трудово договаряне и колективните трудови спорове.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

В своята дейност Националният институт за помирение и арбитраж съблюдава следните основни принципи:

- прозрачност;
- отговорност;
- професионализъм;
- ефективност;
- партньорство;
- конфиденциалност.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Повишаване на доверието на социалните партньори, на работодателите и на работниците и служителите в мястото, ролята и възможностите на НИПА за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови конфликти и усъвършенстване на колективното трудово договаряне.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Цел 1. Да се укрепи и развие ролята и функциите на НИПА в доброволното уреждане на колективните трудови спорове, вкл. чрез предложения за изменение и допълнение на нормативната уредба в областта на уреждането на колективните трудови спорове.

Цел 2. Да се развие сътрудничеството между НИПА и социалните партньори на всички нива чрез споразумения в обхвата на дейността на института.

Цел 3. Да се повиши координацията и ефективността на взаимното сътрудничество с държавните институции и органи с компетентност в областта на трудовите отношения – ИА „ГИТ”, Агенцията по заетостта, Националният статистически институт.

Цел 4. Да се осигури адекватна, надеждна и пълна информация за КТД в Република България чрез актуализация на съществуващата база данни за КТД в института.

Цел 5. Да се изгради ефективно действаща система за получаване, осъвременяване и анализиране на информация за КТС в Република България.

Цел 6. Да се развие създаденият регистър на посредническите и арбитражните процедури, осъществявани от НИПА и да се повишат възможностите за неговото използване за информационно-аналитични цели.

Цел 7. Да се повишат знанията и компетентността на посредниците и арбитражите към НИПА за водене на преговори и уреждане на колективни трудови спорове чрез обучение на добри практики, вкл. и международни.

Цел 8. Да се повиши капацитета на служителите на НИПА.

Цел 9. Да се изгради и развива позитивният институционален образ на НИПА чрез популяризиране на неговата роля и функции в рамките на действащия модел за уреждане на КТС;

Цел 10. Да се разшири сътрудничеството на НИПА с международни организации и сродни европейски институции.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА АКТУАЛИЗИРАНАТА СТРАТЕГИЯ

Мерките по изпълнение на стратегията се конкретизират в годишните програми и се отчитат в годишните доклади за дейността на НИПА. Изпълнението на годишните програми е най-точния измерител за изпълнението на актуализираната стратегия на НИПА.

За да се отчитат и оценяват постигнатите резултати при реализирането на целите от актуализираната стратегия на НИПА, да се разработи и представи на Надзорния съвет на НИПА „ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА НИПА”.

За оценяване на степента на постигане на целите от актуализираната стратегия могат да послужат следните показатели:

- брой осъществени процедури за посредничество и арбитраж;
- брой уредени колективни трудови спорове при потърсено посредничество и/или арбитраж от НИПА;
- брой въведени КТД и анекси в базата данни за КТД и извършени анализи на КТД;
- създадена информационна система за КТС и брой аналитични материали въз основа на използваната информация;
- брой сключени споразумения за сътрудничество със социалните партньори на всички равнища;
- брой обучени посредници и арбитри;
- брой обучени служители на НИПА;
- брой проведени срещи, пресконференции, форуми, кръгли маси и дискусии.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Активното и ефективно сътрудничеството между НИПА и социалните партньори, държавните институции и местната власт гарантира постигането на целите, заложи в Стратегията на НИПА (2012-2013 г.).